

V I Lenin

Det revolutionära uppsvinget

Den storslagna majstrejken av hela Rysslands proletariat och de därmed förbundna gatudemonstrationerna, revolutionära proklamationerna och revolutionära talen för arbetarskarorna har klart visat, att Ryssland inträtt i en period av revolutionärt uppsving.

Detta uppsving kom inte som en blix från klar himmel. Nej, det har sedan länge förberetts av det ryska livets alla förhållanden, och masstrejkerna i samband med Lenamassakrerna och i samband med 1 maj har bara slutgiltigt bestämt dess inträde. Kontrarevolutionens temporära triumf var ouplösligt förbunden med en tillbakagång i arbetarnas masskamp. Antalet strejkande ger en låt vara ungefärlig men likväl obetingat objektiv och exakt föreställning om denna kamps omfång.

Under tio år före revolutionen, åren 1895-1904, var antalet strejkande i genomsnitt 43.000 pr år (i runt tal). År 1905 var det 23/4 miljoner, 1906 1 miljon och 1907 3/4 miljon. De tre revolutionsåren utmärker sig för ett *i världen aldrig skådat* uppsving för proletariatets strejk-kamp. Dess avtagande, som började åren 1906 och 1907, kom avgjort tillsynes år 1908: 175.600 strejkande. Statskuppen den 3 juni 1907, som återupprättade tsarens envælde i förbund med de ärkereaktionära godsägarnas samt handels- och industrimagnaternas дума, var ett oundvikligt resultat av att massornas revolutionära energi mattades.

De tre åren 1908-1910 var en period av tygellös, ärkereaktionär kontrarevolution, liberalt borgerlig renegatanda samt proletär modlöshet och upplösning. Antalet strejkande sjunker oavbrutet. Det sjönk till 60.000 år 1909 och till 50.000 år 1910.

Men från slutet av år 1910 inträder en märkbar vändning. Demonstrationerna i samband med liberalen Muromtsevs och Leo Tolstojs död samt även studentrörelsen visar tydligt att det blåser en annan vind, att det inträtt en viss vändning i de demokratiska massornas stämning. År 1911 uppvisar en långsam övergång till *offensiv* från arbetarmassornas sida: antalet strejkande stiger till 100.000. Från olika sidor kommer tecken på att tröttheten och förlamningen, som framkallats genom kontrarevolutionens triumf, håller på att skingras, att det åter *drar ihop* till revolution. RSDAP:s allryska konferens i januari 1912 konstaterade i sin sammanfattande värdering av läget, att ”inom breda kretsar av demokratin och i första hand bland proletariatet märkes en begynnande politisk livaktighet. Arbetarstrejkarna 1910-1911, påbörjandet av demonstrationer och proletära möten, den begynnande rörelsen bland den borgerliga demokratin i städerna (studentstrejkerna) o. s. v. – allt detta är yttringar av massornas växande revolutionära stämning mot 3-juniregimen.” (Se ”Rapporten” om konferensen, sid. 18.¹)

Redan till innevarande års andra kvartal hade denna stämning ökat i så hög grad, att den kom till uttryck i massaktion och framkallade ett *revolutionärt uppsving*. Händelsernas gång under de senaste ett och ett halvt åren visar påtagligt, att detta uppsving alls inte är tillfälligt och att dess inträdande är fullkomligt lagbundet och oundvikligt betingat av Rysslands hela föregående utveckling.

Lenamassakrerna förorsakade övergången från massornas revolutionära stämning till ett revolutionärt uppsving bland massorna. Det finns ingenting lögnaktigare än det liberala påhittet, som Trotskij upprepar efter likvidatorerna i wientidningen Pravda, att ”kampen för

¹ V. I. Lenin, *Skrifter*, fjärde ryska uppl., b. 17, sid. 418. – Red.

föreningsfriheten skulle utgöra *grundvalen* såväl till tragedin vid Lena som till dess mäktiga genljud i landet”. I Lenastrejken förekom alls inte vare sig ett speciellt krav eller ett huvudkrav på föreningsfrihet. I Lenamassakrerna var det alls inte frånvaro av just föreningsfrihet som kom till synes, utan frånvaro av frihet – från provokation, från allmän rättslöshet, från tygellöst godtycke.

Lenamassakrerna var, som vi redan klargjort i nr 26 av Sotsial-Demokrat, det mest exakta uttrycket för *hela* 3-junimonarkins regim. Det är alls inte kampen för en av *rättigheterna*, låt vara en av de huvudsakligaste, en av de för proletariatet viktigaste, som är det karakteristiska för Lenahändelserna. Karakteristisk för dem är den fullständiga frånvaron av den elementäraste laglighet i alla hänseenden. Karakteristisk är att provokatören, spionen, ochranaagenten och tsarens dräng började massnedskjutningar utan någon som helst politisk anledning. Just denna allmänna rättslöshet i de ryska levnadsförhållandena, just hopplösheten och omöjligheten att kämpa för enskilda *rättigheter*, just denna oförbättring hos den tsaristiska monarkin och hela dess regim framträdde så skarpt på grund av Lenahändelserna, att de *tände* en *revolutionär* eld hos massorna.

Ehuru liberalerna kröp och kryper ur skinnet i sina bemödanden att ge Lenahändelserna och majstrejkerna karaktären av en facklig rörelse och kamp för ”rättigheter”, så ser var och en, som inte förblindats av de liberala (och likvidatoriska) stridigheterna klart något helt annat. Klar är masstrejkens *revolutionära* karaktär, som särskilt betonats i en proklamation av olika socialdemokratiska grupper (och till och med av en socialistrevolutionär arbetargrupp!) i Petersburg kort före 1 maj, som vi ordagrant publicerar i krönikeavdelningen och som upprepar de paroller, vilka utsändes av RSDAP:s allryska konferens i januari 1912.

Den viktigaste bekräftelsen på den revolutionära karaktären i Lenastrejken och i majstrejken består för övrigt inte i parollerna. Parollerna har *formulerat* det, som fakta vittnar om. Det faktum att masstrejker utbrutit och att de sprider sig från område till område, deras väldiga tillväxt, deras hastiga utbredning, arbetarnas tapperhet, de allt oftare förekommande mötena och revolutionära talen, kraven på upphävandet av straffen för förstamajfirandet, förenandet av den politiska och den ekonomiska strejken som vi känner till från den första ryska revolutionen – allt detta visar påtagligt rörelsens verkliga karaktär, som består i *massornas revolutionära uppsving*.

Låt oss dra oss till minnes erfarenheterna från 1905. Händelserna visar oss, att den revolutionära masstrejkens *traditioner lever* bland arbetarna och att arbetarna genast tillgripit och upplivat denna tradition. Det i världen icke skådade strejkuppsvinget år 1905 gav till resultat 810.000 strejkande under första och 1.277.000 under det sista kvartalet, varvid den ekonomiska strejken förbands med den politiska. Enligt ungefärliga beräkningar omfattade Lenastrejkerna upp till 300.000 arbetare och majstrejkerna upp till 400.000, och strejkerna tilltar oupphörligt. Varje tidningsnummer – till och med de liberala – meddelar om hur strejkbranden griper omkring sig. Andra kvartalet av 1912 är ännu inte helt tillända, men redan nu framträder med all klarhet det faktum, att det revolutionära uppsvingets början år 1912 *inte är mindre utan snarare större* ifråga om strejkrörelsens omfång än detsamma början år 1905!

Revolutionen i Ryssland har för första gången i stort omfång utvecklat denna proletära metod för agitation bland massorna, deras väckande, sammanslutning och indragande i kampen. Och nu använder proletariatet på nytt och med ännu fastare hand denna metod. Ingen makt i världen skulle kunna förverkliga det, som proletariatets revolutionära avantgarde förverkligar genom denna metod. Det väldiga landet med en befolkning på 150 miljoner, som är spridd

över ett kolossalt område, splittrad, förtryckt, rättslös, okunnig och som skyddas mot ”fördärligt inflytande” av en svärm av ämbetsmän, poliser och spioner – *hela* detta land håller på att komma i jäsning. De mest efterblivna skikten både bland arbetarna och bönderna kommer direkt och indirekt i beröring med de strejkande. Hundratusentals revolutionära agitatorer framträder direkt på scenen och deras inflytande ökas oändligt därigenom att de är oupplösligt förbundna med de undre skikten, med massan, därigenom att de stannar kvar i deras led, kämpar för *varje* arbetarfamiljs mest trängande behov och förbinder denna omedelbara kamp för de dagliga ekonomiska behoven med den politiska protesten och kampen mot monarkin. Ty kontrarevolutionen har bibringat miljoner och tiotals miljoner ett starkt hat till monarkin och en begynnande förståelse för dess roll, och nu tränger de klassmedvetna huvudstadsarbetarnas paroll – leve den demokratiska republiken! – oupphörligt genom tusentals kanaler omedelbart efter varje strejk in bland de efterblivna skikten, in i de avlägsna provinserna, in bland ”folket”, ”in i Rysslands inre”.

Ytterst karakteristiskt är liberalen Severjanins resonemang om strejken, som mottogs med glädje av Russkie Vedomosti och med gillande avtrycktes av Retj:

”Har arbetarna någon som helst anledning att i förstamajstrejken inblanda ekonomiska eller några andra (I) krav?”, frågar herr Severjanin och svarar: ”Jag vågar säga, att det inte finns några. Varje ekonomisk strejk kan och skall börjas först efter ett allvarligt övervägande av utsikterna ... Därför är det oftast ogrundat att förbinda sådana strejker just med tidpunkten för första maj... Det är ju också lite besynnerligt: vi firar arbetarnas internationella festdag och med anledning härav kräver vi ett lönetillägg på 10 proc. för den eller den sortens bomullstyg.”

Så resonerar en liberal! Och denna gränslösa banalitet, gemenhet och nedrighet mottages med gillande av de ”bästa” liberala tidningarna, som gör anspråk på att kallas demokratiska!

Borgarens brutalaste vinningslystnad, kontrarevolutionärens allra uslaste feghet, det är vad som döljer sig under liberalens effektfulla fraser. Han vill skydda företagarnas fickor. Han vill ha en ”anständig” och ”oskadlig” demonstration för ”föreningsfriheten”! Men i stället drar proletariatet in massorna i en *revolutionär* strejk, som oupplösligt sammanknyter politik och ekonomi, ert strejk, som drar med sig de mest efterblivna skikten tack vare framgången i kampen för en omedelbar förbättring av arbetarnas levnadsförhållanden och samtidigt reser folket *mot tsarmonarkin*.

Ja, erfarenheterna från år 1905 har skapat en djup och rik tradition för masstrejkerna. Och man får inte glömma, varthän dessa strejker leder i Ryssland. Ihållande masstrejker är hos oss oupplösligt förknippade med *det väpnade upproret*.

Man må inte misstolka dessa ord. Det är inte alls fråga om en *uppmaning* till uppror. En sådan uppmaning vore högst oförnuftig i nuvarande ögonblick. Det är fråga om att konstatera *sambandet* mellan strejk och uppror i Ryssland.

Hur *växte* upproret år 1905? För det första ökade masstrejkerna, demonstrationerna och mötena folkskarornas sammanstötningar med polis och trupper. För det andra reste masstrejkerna bönderna till en rad enskilda, splittrade, halvt spontana uppror. För det tredje spred sig masstrejkerna mycket snabbt till armén och flottan, där de framkallade sammanstötningar på ekonomisk grundval (”ärtmyterier” o. s. v.) och därefter uppror. För det fjärde började kontrarevolutionen *själv* inbördeskriget genom pogromer, genom att misshandla demokrater o. s. v.

Revolutionen 1905 slutade inte alls med nederlag, därför att den gick ”alltför långt” eller därför att decemberupproret var ”konstlat”, såsom renegaterna bland liberalerna o. s. v. tror. Tvärtom var orsaken till nederlaget den, att upproret inte gick *tillräckligt* långt, att med-

vetandet om dess nödvändighet inte vunnit tillräcklig spridning och slagit fast rot bland de revolutionära klasserna, att upproret inte var enigt, beslutsamt, organiserat, samtidigt och offensivt.

Låt oss nu se, om man för närvarande kan iaktta tecken till att *upproret växer*. För att inte falla offer för en revolutionär entusiasm skall vi ta *oktobristerna* till vittnen. Det tyska oktobristförbundet i Petersburg tillhör till största delen de så kallade vänstersinnade och konstitutionella oktobristerna, för vilka kadeterna har en särskild förkärlek och vilka mera (än de andra oktobristerna och kadeterna) är i stånd att ”objektivt” betrakta händelserna utan att sätta sig som mål att skrämma överheter med en revolution.

Dessa oktobristers organ, St.-Petersburger Zeitung, skrev i den politiska veckoöversikten för den 6 (19) maj följande:

”Maj har kommit. Oberoende av vädret brukar den inte vara så värst angenäm för huvudstadsborna, emedan den börjar med en *proletär 'fest'*. I år, då arbetarna ännu står under intryck av Lenademonstrationerna – var 1 maj särskilt farlig. I den med alla möjliga rykten om strejker och demonstrationer mättade huvudstadsluften luktade det brand. Vår pålitliga polis var märkbart upprörd. Den gjorde husundersökningar, arresterade enskilda personer, höll stora polisavdelningar i beredskap för att hindra gatudemonstrationer. Att polisen inte kunde finna på någonting snillrikare än att genom-söka arbetartidningarnas redaktioner och ta med sig deras redaktörer, vittnar inte orre någon särskilt djupgående kännedom om de trådar, med vilkas hjälp man dirigerade arbetarnas dockregementen. Men det finns sådana trådar. Härom vittnar strejkernas disciplin och många andra omständigheter. Därför är denna majstrejk så skrämmande. Den var den största man hittills sett, 100.000, ja till och med 150.000 arbetare från stora och små verkstäder strejkade. Det var bara en fredlig parad, men denna armés sammanhållning är värd att uppmärksammas, så mycket mera som andra oroande företeelser inträdde hand i hand med den upphetsning, som nyligen härskade bland arbetarna. På olika fartyg i vår flotta har *matros* häktats för revolutionär propaganda. Att döma av alla de underrättelser, som kommit till pressens kännedom, står det inte så värst väl till på våra, bortsett från detta, fåtaliga krigsfartyg ... Också *järnvägsmännen* ger anledning till oro. Saken har visserligen ingenstädes gått ens till ett försök att organisera någon strejk, men häktningarna – särskilt sådana iögonfallande som häktningen av A. A. Usjakov, stationschefens biträde vid Nikolaj-järnvägen – vittnar om att det också här finns en viss fara.

De omogna arbetarmassornas revolutionära försök kan naturligtvis bara inverka skadligt på utgången av dumavalen. Dessa försök är så mycket oförnuftigare, som ... tsaren utnämnt Manuchin och statsrådet godkänt arbetarförsäkringen”!

Så resonerar en tysk oktobrist. Vi å vår sida anmärker, att vi fått noggranna lokala rapporter beträffande matroserna, vilka bevisar att Novoje Vremja överdriver och blåser upp saken. Ochranan ”arbetar” uppenbart provokatoriskt. Förtidiga upprorsförsök vore höjden av oförstånd. Arbetaravantgardet måste förstå att de grundläggande betingelserna för ett väpnat uppror i rätt tid – d. v. s. ett segerrikt uppror – i Ryssland är att arbetarklassen understödjes av de demokratiska bönderna samt att armén aktivt deltar.

Masstrejkerna under revolutionära epoker har sin egen objektiva logik. De kastar hundratals och miljoner gnistor åt alla håll – och runt om ligger det lättantändliga material, som består av den till sin spets drivna förbittringen, de oerhörda hungerkvalen, det gränslösa godtycket och det skamlösa och cyniska hånet mot ”tiggaren”, mot ”bondtölpen”, mot den menige soldaten. Lägg här till de ärkereaktionära elementens ytterligt tygellösa antisemitiska pogromhets, vilken i hemlighet näres och ledes av den svagsinte och blodgirige Nikolaj Romanovs hovkamarilla ... ”Så har det varit och så kommer det att bli”, sade minister Makarov, och dessa profetiska ord återfaller på hans eget huvud, på hans klass och hans

feodale tsar!

Massornas revolutionära uppsving ålägger varje socialdemokratisk arbetare och varje ärlig demokrat stora och ansvarsfulla plikter. ”Allsidigt understöd av den begynnande massrörelsen (nu måste man redan säga den *revolutionära* massrörelsen, *som har börjat*) och dennas utvidgning i tecknet av det fullständiga genomförandet av partiets paroller” – så definierade RSDAP:s allryska konferens dessa plikter. Partiets paroller – demokratisk republik, 8-timmars arbetsdag, konfiskation av all godsägarjord – måste bli *hela* demokratins paroller, *folk*-revolutionens paroller.

För att understödja och utvidga massrörelsen behövs det *organisation och återigen organisation*. Utan ett illegalt parti kan man inte bedriva detta arbete och det lönar sig inte ens att tala om det. Vid understödet och utvidgningen av massornas anlopp måste man uppmärksamt ta hänsyn till erfarenheterna från 1905 och då man klargör upprorets nödvändighet och oundviklighet måste man samtidigt varna för och hålla tillbaka *förtidiga* försök av detta slag. Masstrejkernas tillväxt, de andra klassernas indragande i kampen, organisationernas tillstånd, massornas stämning – allt detta anvisar i och för sig det ögonblick, då alla krafter måste förenas till revolutionens gemensamma, beslutsamma, offensiva, hänsynslösa djärva angrepp mot den tsaristiska monarkin.

Utän en segerrik revolution kommer det inte att bli någon frihet i Ryssland.

Utän den tsaristiska monarkins störtande genom arbetar- och bondeupproret kommer revolutionen inte att segra i Ryssland.

Sotsial-Demokrat nr 27, 17 (4) juni 1912.

V. I. Lenin, *Skrifter*, fjärde ryska uppl., b. 18, sid. 85-92.